

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2023

OTWARCI NA KULTURĘ

Diagnoza potrzeb i oczekiwań kulturalnych mieszkańców Gminy Nowa Wieś Lęborska

Nowa Wieś Lęborska, Czerwiec 2023

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Narzędzia badawcze.....	3
Analiza danych zastanych.....	4
Mapa Gminy Nowa Wieś Lęborska.....	6
Transport lokalny w Gminie Nowa Wieś Lęborska.....	7
Gmina – inne aktywne podmioty.....	8
Przykładowe budynki służące potrzebom kulturalnym.....	9
Podmioty kultury i aktualna oferta kulturalna.....	10
Obecna działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej.....	10
Młodzi z gminy Nowa Wieś Lęborska.....	12
Jakie masz hobby?.....	12
Spotkania z młodzieżą w szkołach podstawowych z terenu gminy.....	13
Badania ankietowe podczas rajdu sportowego w Dziechlinie.....	14
Spotkanie warsztatowe w urzędzie gminy ze stowarzyszeniami.....	15
Dlaczego nie korzystają z tego co mają?.....	17
Analiza badań ankietowych.....	18
Utrudnienia w korzystaniu z wydarzeń kulturalnych.....	21
Podsumowanie.....	22
Rekomendacje.....	22
Rekomendacje dla konkursu na inicjatywy lokalne.....	22

Wprowadzenie

W 2023 roku Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej wziął udział w programie Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2023 i zdobył grant z programu Narodowego Centrum Kultury.

Zgodnie z założeniem programu główny nacisk położony jest na nawiązywanie przez dom kultury stałych relacji z mieszkańcami miejscowości, na terenie których działa. Celem projektu jest także odkrywanie talentów i aktywizowanie do podejmowania wspólnych inicjatyw z korzyścią dla społeczności lokalnych. **Niniejszy raport powstał w oparciu o diagnozę lokalną przeprowadzoną metodami jakościowymi przez GOK Nowa Wieś Lęborska w ramach realizacji projektu „Otwarcia na Kulturę” będącego części programu DK+.** W trakcie przygotowania dokumentu odbyły się spotkania z mieszkańcami, z młodzieżą w szkołach, ze stowarzyszeniami i fundacjami działającymi na terenie gminy, które miały pomóc w analizie potrzeb. Przeprowadzono również ankietę skierowaną do wszystkich mieszkańców w gminie. Na tej podstawie powstała diagnoza potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy Nowa Wieś Lęborska. Zawarte w niej wnioski posłużą do stworzenia oferty zajęć, warsztatów oraz spotkań, które zaangażują mieszkańców gminy, a w efekcie stworzą ciekawe wydarzenia, odpowiadające potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców gminy.

Celem diagnozy było:

- rozpoznanie potencjału kulturotwórczego w Gminie Nowa Wieś Lęborska;
- wskazanie barier i czynników sprzyjających w korzystaniu z oferty GOK Nowa Wieś Lęborska przez mieszkańców;
- analiza wizerunku GOK Nowa Wieś Lęborska w oczach mieszkańców;
- wskazanie możliwych kierunków rozwoju GOK Nowa Wieś Lęborska.

Narzędzia badawcze

Badania były prowadzone metodami jakościowymi, które obejmowały:

- warsztaty badawcze:
 - zespół GOK,
 - seniorzy,
 - mieszkańcy,
- wywiady grupowe:
 - Fundacja „Utkane z marzeń”,
 - KGW Krępa Kaszubska,
 - KGW Łebień,

- KGW Nowa Wieś Lęborska,
 - KGW Mosty,
 - KGW Łebień,
 - KGW Lędziechowo,
 - KGW Chociełewko,
- wywiady indywidualne:
 - młody mieszkaniec gminy Nowa Wieś Lęborska,
 - radny Gminy Nowa Wieś Lęborska,
 - pracownik biblioteki,
 - senior - mieszkaniec gminy,
 - sołtys z terenu gminy,
 - pracownik GOK Nowa Wieś Lęborska,
 - warsztaty badawcze w szkołach na terenie gminy:
 - 1 warsztat w SP w Nowej Wsi Lęborskiej (8 klasy),
 - 1 warsztat w SP w Łebieniu (8 klasa),
 - 1 warsztat w SP w Garczegorzu (8 klasa),
 - 1 warsztat w SP w Leśnicach (8 klasa),
 - ankiety online i ankiety papierowe,
 - krótkie rozmowy uliczne z mieszkańcami.

Zastosowanie różnorodnych narzędzi pozwoliło nie tylko uzyskać dane dotyczące różnych obszarów życia kulturalnego i społecznego gminy, ale też dotrzeć z badaniami do różnych grup mieszkańców gminy, nawiązać z nimi relacje, promować konkurs na Inicjatywy lokalne, który zostanie ogłoszony w dalszym etapie projektu "Otwarcia na kulturę!".

Analiza danych zastanych

Gmina Nowa Wieś Lęborska to gmina wiejska położona w sąsiedztwie miasta Lęborka, w środkowej części powiatu lęborskiego. Gmina otacza Lębork ze wszystkich stron i jest ekonomicznie oraz komunikacyjnie powiązana z miastem. Siedzibą gminy jest Nowa Wieś Lęborska, w której zamieszkuje ok. 19% mieszkańców gminy, a w jej skład wchodzi łącznie 23 sołectwa. Na terenie gminy znajduje się 37 miejscowości, a położone są one na obszarze 270 km². Gmina jest jedną z największych gmin na terenie województwa pomorskiego, jednak gęstość zaludnienia jest stosunkowo niska – wynosi ok. 50 osób na 1 km² (największa jest wokół Lęborka – na terenie miejscowości Nowa Wieś Lęborska i Mosty).

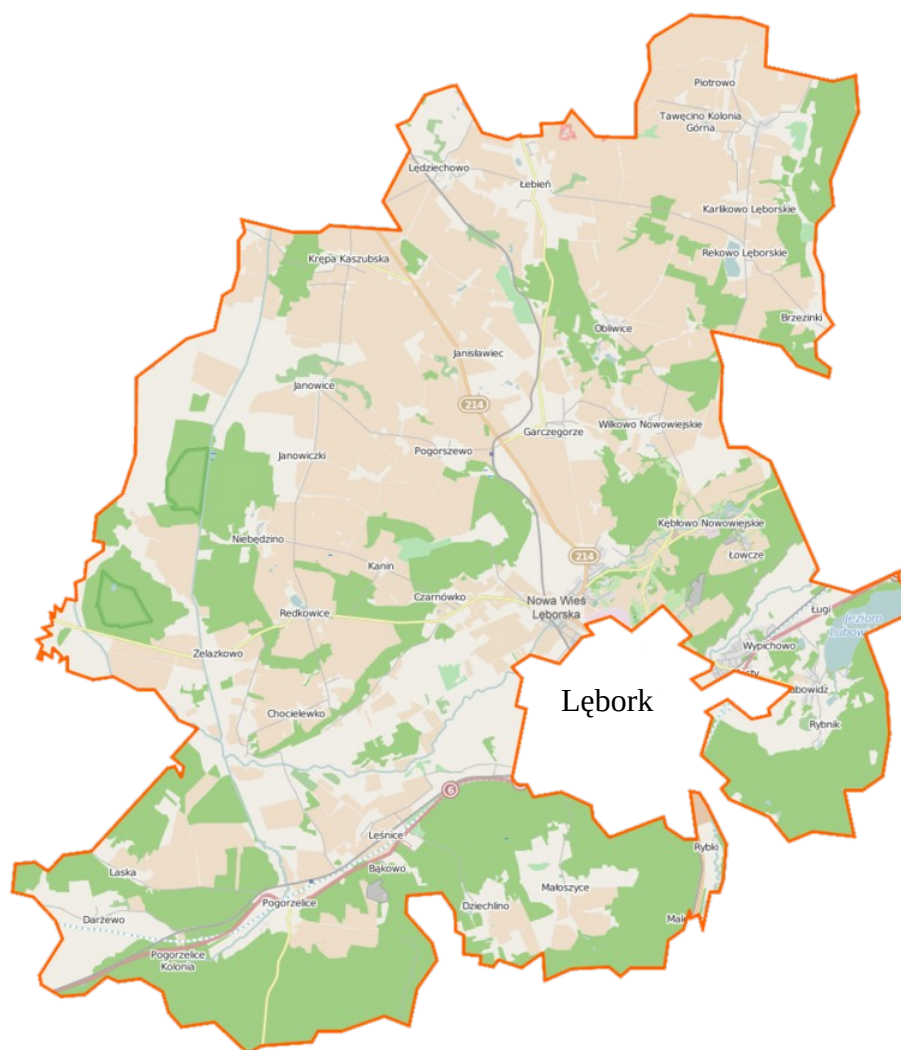
Liczba mieszkańców ciągle rośnie, w latach 2002-2022 liczba mieszkańców wzrosła o 14,8%. Obecnie Gmina Nowa Wieś Lęborska ma 13 627 mieszkańców. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,4 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa pomorskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Największą liczbę mieszkańców gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym (60,1%), co jest bardzo korzystne pod kątem aktywności kulturalnej oraz zaangażowania w życie lokalnej społeczności. 22,4% mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, a 17,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Jak widać, liczba seniorów też jest dość duża.

Gmina jest miejscem rozwojowym, w którym coraz więcej ludzi chce mieszkać. Spowodowane jest to dobrą lokalizacją (dookoła Lęborka – na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska - powstają nowe osiedla oraz przedsiębiorstwa). Oznacza to, iż oferta kulturalna również powinna się zwiększać, aby zaspokoić potrzeby wszystkich mieszkańców. Ze względu na centralne położenie Lęborka, mieszkańcy Gminy korzystają z ofert, które oferuje im miasto (kino – Lęborskie Centrum Kultury, Centrum Sportu i Rekreacji, czy muzeum i Wieża Ciśnień).

Na terenie gminy znajduje się pięć szkół publicznych i jedna prywatna oraz 7 placówek wychowania przedszkolnego (niektóre mają dodatkowo filie lub oddziały w mniejszych miejscowościach).

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska aktywnie działają placówki kulturalno-oświatowe – Gminny Ośrodek Kultury wraz z 22 świetlicami wiejskimi oraz Biblioteka Publiczna wraz z 5 filiami.

Mapa Gminy Nowa Wieś Lęborska

źródło: pl.m.wikipedia.org

Gmina zajmuje bardzo rozległy obszar. Jednakże dzięki temu posiada bardzo dużo terenów, które w przyszłości mają szansę rozwinąć się. Poprzez budowę trasy S6 skróci się czas dojazdu do trójmiasta oraz powstaną nowe tereny inwestycyjne i miejsca do mieszkania.

Na 37 miejscowości funkcjonują obecnie 22 świetlice: Aż 13 miejscowości nie ma dostępu do oferty kulturalnej oferowanej na świetlicach.

- Darzewie,
- Dziechlinie,
- Garczegorzu,
- Janowicach,
- Karlikowie Lęborskim,
- Kębłowie Nowowiejskim,
- Krępie Kaszubskiej,

- Leśnicach,
- Lubowidzu,
- Małoszycach,
- Niebędzinie,
- Nowej Wsi Lęborskiej,
- Obliwicach,
- Pogorszewie,
- Redkowicach,
- Tawęcinie,
- Wilkowie Nowowiejskim,

Ponadto w Sołectwie Czarnówko oraz Mosty budowane są nowe świetlice, które będą odpowiadały na potrzeby mieszkańców gminy.

Transport lokalny w Gminie Nowa Wieś Lęborska

Transport publiczny na terenie gminy realizuje ZKM Lębork, PKS oraz prywatni przewoźnicy. Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska nie ma miejscowości wykluczonych komunikacyjnie.

O ile sama Nowa Wieś Lęborska, Mosty i Lubowidz są bardzo dobrze skomunikowane z Lęborkiem, to już dotarcie z i do Nowej Wsi Lęborskiej z innych miejscowości na terenie gminy jest zdecydowanie trudniejsze. Część połączeń transportem publicznym pomiędzy miejscowościami na terenie gminy prowadzi przez Lębork.

Wśród mieszkańców gminy w dobrej sytuacji są osoby mieszkające w Nowej Wsi Lęborskiej, Mostach, Lubowidzu, Czarnówku, Kębłowie Nowowiejskim, Redkowicach i Chocielewku, gdyż działa tu komunikacja miejska, dzięki której łatwo dojechać i wrócić czy to do Nowej Wsi Lęborskiej czy do Lęborka.

Z pozostałych miejscowości dojazd do Nowej Wsi Lęborskiej transportem publicznym jest bardzo ograniczony, dlatego mieszkańcy (szczególnie dzieci z odległych miejscowości) nie korzystają zupełnie z oferty GOK. Łatwiej im jest uczestniczyć w wydarzeniach, które odbywają się w bliskiej okolicy – szczególnie w Lęborku.

Część mieszkańców nie ma możliwości korzystania z oferty GOK, ponieważ dojazd jest na tyle utrudniony, że łatwiejsze jest uczestnictwo wyłącznie w wydarzeniach, które odbywają się w najbliższej im okolicy (głównie w świetlicach wiejskich).

Gmina – inne aktywne podmioty

Na terenie gminy działa co najmniej 15 organizacji pozarządowych – pięć z nich to kluby sportowe. Jednakże wśród nich są także stowarzyszenia pomagające osobom niepełnosprawnym, grające w szachy, prowadzące kluby rodzin i kluby seniora, jeździeckie, czy kultywujące lokalne tradycje:

- Stowarzyszenie Kaszubskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne z Luzina,
- Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie w Lęborku,
- Klub szachowy MAGNAT,
- Fundacja Lokalna,
- Fundacja Lęborskie Hospicjum Stacjonarne,
- Fundacja Ekologiczno – Sportowa im. Tomasza Hopfera,
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Światło”,
- Stowarzyszenie "Obliwice i Okolice",
- Stowarzyszenie FPUNKT,
- Fundacja „Utkane z marzeń”
- Jeździecki Klub Sportowy „EWRO”
- Gminny Klub Sportowy „Tęcza” Nowa Wieś Lęborska
- Uczniowski Klub Sportowy "Tęcza" Nowa Wieś Lęborska
- Uczniowski Klub Sportowy "Libero" Łebień
- Klub Sportowy „Start” Łebień
- Klub Sportowy „Anioły” Garczegorze.
- Klub Sportowy „Zenit” Redkowice,
- KGW Redkowice,
- KGW Chocielewko,
- KGW Krępa Kaszubska,
- KGW Mosty,
- KGW Lędziechowo,
- KGW Łebień,
- KGW Karlikowo,
- KGW Tawęcino,

Mówiąc o organizacjach pozarządowych prowadzących działania kulturalne nie można zapominać o ochotniczych strażach pożarnych, których na terenie gminy działa 8 oraz o kołach gospodyń wiejskich (8 w gminie). Obok innych form swojej aktywności one także prowadzą działania kulturalne. Jest to o tyle istotne, że ich projekty skupiają się na lokalnych społecznościach, w konkretnych miejscowościach, z których część mieszkańców nie ma możliwości dotrzeć do Nowej Wsi Lęborskiej (lub dotarcie wiąże się z pewnym wysiłkiem organizacyjnym). Warto również pamiętać o tym, że OSP oraz KGW dysponują strażnikami i świetlicami wiejskimi (lub też mają je pod opieką), dzięki czemu mają miejsce do organizowania działań lokalnych. Brak miejsca do prowadzenia działań często bywa barierą w podejmowaniu inicjatyw lokalnych. W przypadku gminy Nowa Wieś

Lęborska dzięki zasobom lokalnych społeczności i lokalnych organizacji pozarządowych, to ograniczenie bywa minimalizowane.

Dodatkowo na terenie gminy znajduje się prawie 50 terenów rekreacyjnych, na których znajdują się place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska, sceny, podesty do tańczenia, miejsca na ognisko, itp. Są to miejsca wykorzystywane na festyny, pikniki, czy organizację dnia dziecka lub inne spotkania.

Mówiąc o lokalnych podmiotach prowadzących działalność kulturalną należy także zwrócić uwagę na rolę szkół, z których działań korzystają nie tylko uczniowie, ale też ich rodziny (m.in. rodzice, rodzeństwo, dziadkowie) oraz wszyscy pracownicy szkoły (i niekiedy także ich rodziny). Tu podobnie jak w przypadku OSP i KGW ważna jest rola samych obiektów (oraz terenów wokół szkół), które dają miejsce do prowadzenia działań, a cykl życia szkolnego pozwala na zaplanowanie wydarzeń kulturalnych.

Poza nimi, na terenie Lęborka działają stowarzyszenia, które chętnie działają także na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska, jak Ochotnicza Służba Ratownicza, kluby i organizacje sportowe np. klub karate Shotokan, czy stowarzyszenie EDUQ.

Przykładowe budynki służące potrzebom kulturalnym:

Świetlica w Łebieniu

Remiza w Chocielewku

Świetlica w Pogorzelicach

Świetlica w Lędziechowie

GOK Nowa Wieś Lęborska ma wielu partnerów do prowadzenia działań poza swoją siedzibą, aby mieszkańcy innych miejscowości mieli łatwiejszy dostęp do uczestnictwa w kulturze, dzięki czemu działania ośrodka kultury mogą być prowadzone na większą skalę.

Dzięki udziałowi szkół zwiększymy zasięg naszego oddziaływania poza Nową Wieś Lęborską poprzez wykorzystanie szkolnych kanałów informacyjnych.

Podmioty kultury i aktualna oferta kulturalna

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska działają dwie główne instytucje kultury – Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej oraz Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Wieś Lęborska, która oprócz głównej siedziby w samej Nowej Wsi Lęborskiej posiada filie w Chocielewku, Pogorzelicach, Janowicach, Krępie Kaszubskiej i Łebieniu.

Biblioteka zajmuje się nie tylko promocją czytelnictwa. Aktywnie animuje życie kulturalne realizując projekty finansowane ze środków zewnętrznych, zaprasza znanych autorów książek oraz organizuje akcje dotyczące różnych wydarzeń kulturalnych.

Mieszkańcy którzy nie mają możliwości korzystania z oferty GOKu z powodu dojazdu, uczestniczą w wydarzeniach i spotkaniach, które organizują biblioteki i sołtysi w ich miejscowościach.

Obecna działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej

Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej działa od 2005 roku. Mieści się w parterowym budynku w Nowej Wsi Lęborskiej w centrum miejscowości.

Budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej oraz Biblioteki w Nowej Wsi Lęborskiej

Gmina Nowa Wieś Lęborska liczy prawie 17 000 mieszkańców, a GOK niestety dysponuje jedynie niewielkim budynkiem, w którym dla uczestników działań

dostępna jest jedna duża aula oraz niewielka sala, która pomieści około 15 osób. W takich przestrzeniach nie jest możliwe prowadzenie efektywnych działań kulturalnych, które nie tylko zadowolą potrzeby mieszkańców, ale będą też kształtować ich gusta czy poszerzać zainteresowania.

Obok sekcji artystycznych GOK realizuje też działania projektowe, w tym organizuje wystawy czy wydarzenia plenerowe. Prowadzi także cykliczne zajęcia o charakterze społeczno-kulturalnym.

Sekcje, które działają w GOK Nowa Wieś Lęborska to:

- sekcja plastyczna,
- sekcja muzyczna,
- sekcja karate,
- sekcja taneczna.

Działa tutaj także prężnie klub malarski dla dorosłych, w którym zrzeszone są Panie pod nazwą „Nowowiejski Klub Malarek Alle babki”.

Od listopada 2022 r. prowadzone są także Kluby Seniora „Złota Jesień”, a spotkania odbywają się w 15 świetlicach na terenie gminy. W ramach spotkań odbywają się zajęcia kreatywne, spotkania prozdrowotne, a także imprezy okolicznościowe.

Poza tym GOK organizuje różne wydarzenia, imprezy, turnieje, konkursy, wernisaże, wystawy, rajdy np.:

- konkursy plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- dożynki gminne i powiatowe,
- rajdy nordic walking,
- wernisaże plenerowe,
- imprezy z okazji Dnia Dziecka, Dnia Kobiet,
- piknik dla przedsiębiorców,
- wystawy gołębi rasowych,
- turnieje sportowe dla młodzieży i dorosłych,

Dodatkowo wydarzenia takie organizowane są także w świetlicach, np.:

- kabaret w Pogorzelicach,
- mistrzostwa/zawody w Boule w Lędziechowie,
- festiwal ziemniaka w Karlikowie,
- obchody Dnia Dziecka w Redkowicach, Chocielewku, Czarnówku, Łebieniu i wielu innych miejscowościach,
- spotkania okolicznościowe w Lubowidzu, Łebieniu, Pogorszewie z okazji Dnia Kobiet
- dożynki wiejskie w Chocielewku

Młodzi z gminy Nowa Wieś Lęborska

Młodzież mieszkającą na terenie gminy Nowej Wsi Lęborskiej można podzielić na dwie grupy – tych, którzy uczą się jeszcze w szkołach podstawowych na terenie gminy, oraz uczniów szkół ponadpodstawowych, czyli wyjeżdżających z terenu gminy do Lęborka.

Kwestie związane z miejscem zamieszkania i możliwością korzystania z transportu mają kluczowy wpływ na wybory związane ze spędzaniem czasu wolnego i możliwością rozwijania zainteresowań. O ile młodzież z okolic Nowej Wsi Lęborskiej nie ma problemu, by samodzielnie korzystać z oferty czy to GOK Nowa Wieś Lęborska, czy biblioteki czy też spędzać czas w miejscach, w których spotykają się młodzi, o tyle osoby z innych miejscowości, aby dotrzeć do Nowej Wsi Lęborskiej, muszą samodzielnie zorganizować transport. Młodzież uczestnicząca w spotkaniach zaproponowała szereg przedsięwzięć, warsztatów i imprez np.: organizacja spływu kajakowego, gra w paintball, kino na świeżym powietrzu, kursy językowe, kurs fotografii, zajęcia z majsterkowania, warsztaty kulinarne i wiele innych. Deklarowała również, że chętnie będzie uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych GOK, jednak osobom mieszkającym poza Nową Wsią Lęborską, należy zorganizować odpowiedni transport lub zorganizować takie wydarzenie w miejscowości w której mieszkają. Młodzi ludzie wolny czas spędzają na przystankach, boiskach szkolnych czy placach zabaw. Młodzież z Łebienia latem jeździ do Łeby (miejscowość nadmorska).

Warto więc wykorzystać obiekty istniejące lokalnie (świetlice wiejskie, remizy czy szkoły), by zorganizować tam, nawet okazjonalnie, działania dedykowane dla młodych. Nie muszą mieć one formuły cotygodniowych zajęć, ale np. projektowego przedsięwzięcia odbywającego się w ferie zimowe, czy przez pewien określony czas.

Jakie masz hobby?

Takie pytanie było zadawane uczniom podczas spotkań z klasami ósmymi w szkołach podstawowych które odwiedziłyśmy. Niestety ale większość osób nie potrafiła odpowiedzieć na to pytanie lub odpowiadała, że są to rzeczy związane ze smartfonami lub komputerami. Również jeśli chodzi o miejsca gdzie spędzają czas po szkole, często można było usłyszeć, że na DISCORDZIE lub TWICHU – oznacza to, że spędzają czas ze sobą na platformach streamingowych bez wychodzenia z domu.

Taka sytuacja jest wynikiem połączenia braku dobrego dojazdu do GOKu oraz braku inicjatyw w mniejszych miejscowościach. Te dzieci mogły by mieć hobby gdyby miały dostęp do kultury we własnych miejscowościach. Oczywiście dużą winą za taki stan rzeczy obarczyć można izolację mieszkańców podczas pandemii covid. Przyzwyczaiła ona ich do przebywania w domu i spotykania się online.

Spotkania z młodzieżą w szkołach podstawowych z terenu gminy.

W celu przeprowadzenia badań ankietowych odwiedziliśmy szkoły:

- Szkołę Podstawową w Garczegorzu
- Zespół Szkół w Łebieniu
- Szkołę Podstawową w Leśnicach
- Szkołę Podstawową w Nowej Wsi Lęborskiej

Głównym celem spotkania było poznanie oczekiwań i preferencji młodzieży w zakresie kultury i możliwości organizowania wspólnych z GOK warsztatów, imprez i projektów.

Młodzież podczas warsztatów badawczych

Podczas wizyt w szkołach poprosiliśmy uczestników spotkań, aby opowiedzieli czego oczekują, jakie mają pomysły i jaki potencjał można w tym celu wykorzystać. W trakcie dyskusji pojawiły się głosy o potrzebie:

- wyjazd na kajaki
- kino na powietrzu
- paintball, gokarty
- kurs gry na gitarze/ perkusji
- zawody wędkarskie
- warsztaty kulinarne, warsztaty z robienia przetworów
- letnie wyjazdy do Łeby
- survival
- karaoke
- kurs językowy (*hiszpański; chiński; koreański; angielski*)

- kilkudniowa wycieczka do Warszawy / Krakowa, zwiedzanie cmentarza wojskowego w Warszawie, muzeum powstania warszawskiego
- wyjazd do zoo, parku linowego
- kurs filmowania/ fotografii
- warsztaty lego
- turnieje sportowe
- energylandia
- zajęcia z Damianem Schulzem
- spotkanie z Tomkiem Formalem i Karolem Kłosem, z influencerami
- nauka samoobrony
- nauka programowania, turniej gier komputerowych
- wyjazd na łyżwy
- cardio
- zwiedzanie bunkrów
- wyjazd do aquaparku
- warsztaty kosmetyczne: robienie makijażu i malowanie paznokci
- organizacja festiwalu kolorów
- wycieczka rowerowa
- wyjazd za granice
- zajęcia z majsterkowania
- warsztaty ogrodnicze
- organizacja festynów, koncertów
- przejazd drezyną, pociągiem

Młodzież opowiedziała nam, że najczęściej poszukuje informacji o kulturze korzystając z Internetu i stron Internetowych, w tym z Facebooka. Często informacje są pozyskiwane z plakatów i informacji umieszczonych w sklepach, szkole oraz kościele.

Badania ankietowe podczas rajdu sportowego w Dziechlinie.

Podczas rajdu rowerowego 1 maja br., którego byliśmy współorganizatorami przeprowadziliśmy wywiady ze strażakami OSP Leśnice i Pogorszewo, a także z licznie zgromadzonymi mieszkańcami naszej gminy. Była to również okazja do promocji naszego projektu przedstawienia go podczas takiej imprezy. Pogadanki prowadzone były z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi osobami, które brały udział w rajdzie.

Zbieranie informacji podczas rajdu sportowego w Dziechlinie

Spotkanie warsztatowe w urzędzie gminy ze stowarzyszeniami

W 11.05.2023 r. w Urzędzie Gminy w Nowej Wsi Lęborskiej odbyło się spotkanie warsztatowe, które także przybliżyło nieco informacji na temat kultury na terenie gminy oraz potrzeb mieszkańców w tym zakresie. Wnioski z tego spotkania były bardzo ciekawe. W spotkaniu uczestniczył radny gminy, sołtys, przedstawiciele kół gospodyń oraz fundacji.

Uczestnicy podczas spotkania

Miejszem gdzie spotykają się mieszkańcy Łebienia jest głównie boisko rekreacyjne, gdzie odbywają się różne pikniki i festyny rodzinne oraz zawody sportowe. Drugim takim miejscem jest także świetlica wiejska, która również służy mieszkańcom jako miejsce spotkań, odbywają się tam akcje charytatywne oraz imprezy okolicznościowe.

Jako ciekawe zabytki wskazali starą szkołę oraz kościół w Łebieniu. Regularnie odbywa się tam turniej o Puchar Polski w Przeciąganiu Opon, który przyciąga mieszkańców sołectwa i nie tylko.

Mieszkańcy Lubowidza spotykają się na świetlicy wiejskiej podczas różnych uroczystości, a imprezy plenerowe odbywają się na terenie rekreacyjnym. Co roku odbywa się tam „Orszak Trzech Króli”. Poprzednie lata trasa wiodła do Lęborka, lecz od blisko dwóch lat mieszkańcy idą tylko do sąsiednich Mostów.

W Krępie Kaszubskiej ciekawym miejscem do zwiedzania i zarazem historycznym jest Cmentarz ofiar Obozu Stutthof. Tam co roku w rocznicę tej tragedii odbywa się złożenie kwiatów z udziałem władz gminnych i powiatowych.

Mieszkańcy spotykają się na świetlicy wiejskiej a imprezy plenerowe odbywają się na sąsiadującym obok boisku. Jest tam utwierdzony plac oraz zadaszone wiaty ze stołami.

W Krępie Kaszubskiej odbywają się przeważnie główne imprezy gminne takie jak: Dożynki Gminne, Zawody sportowe Nordic Walking, czy właśnie Bieg poświęcony

ofiarom „Marszu śmierci” organizowany przez Stowarzyszenie „Brygada Inki” z Czarnem. W wydarzeniach pomaga zawsze KGW, przygotowując różne posiłki.

Mieszkańcy Lędziechowa również spotykają się na świetlicy wiejskiej oraz rekreacyjnie na Boisku do gry w Boule. Jest to również miejsce, w którym odbywa się między sołectwami w okresie letnim turniej „Gry w Boule”. Prężnie działa tam KGW, zachęcając mieszkańców do czynnego udziału w życiu społecznym wsi. W rozmowie z mieszkańcami poznaliśmy ich pomysły i propozycje wydarzeń kulturalnych. Wśród nich znalazły się:

- wyjazdy dla każdej grupy wiekowej,
- dzień seniora dla wszystkich seniorów, a nie tylko zrzeszonych w klubach,
- wystawy, spotkania z artystami,
- warsztaty rozwojowe dla młodzieży,
- warsztaty socjoterapeutyczne,
- wycieczki do miejsc związanych z kulturą regionu,
- warsztaty malarskie,
- dyskusyjne kluby filmowe wraz z seansem w kinie.

Wszyscy zgodnie powiedzieli, że podjęli by się samodzielnie lub w większej grupie zrealizowania inicjatywy lokalnej w swojej miejscowości lub okolicy i podali przykłady: wyjazd do teatru, jesienny wyjazd na grzyby zakończony ogniskiem, wyjazd do muzeum. Członkowie fundacji chcieliby zorganizować warsztaty związane z animacją z elementami socjoterapii, terapii tańcem, dyskusyjny Klub Filmowy wraz z seansem w kinie, warsztaty kosmetyczne i warsztaty komputerowe.

Dlaczego nie korzystają z tego co mają?

Podczas ankietowania mieszkańców gminy wywiązywały też się zwykłe ludzkie rozmowy dzięki którym mogliśmy dowiedzieć się co ludzie myślą na temat GOKu w Nowej Wsi Lęborskiej oraz przedsięwzięć przez niego organizowanych i tego co w ogóle w Gminie w trawie piszczu.

Okazuje się, że ludzie może i byli by chętni, ale największą barierę stanowi dla nich dojazd lub brak czasu. Sporo osób też skarżyło się na brak świetlic we własnych miejscowościach i na to, że większość rzeczy dzieje się tylko w Nowej Wsi Lęborskiej. Dodatkowo wiele ludzi myśli, że wydarzenia czy różnego rodzaju warsztaty, które odbywają się w GOKu są przeznaczone tylko i wyłącznie dla osób zamieszkujących miejscowość Nowa Wieś Lęborska. Inni zaś czują się odcięci od świata w swoich małych miejscowościach i marzą o wyjeździe do teatru lub opery w dużym mieście, żeby wyjść do ludzi i zobaczyć coś nowego.

Analiza badań ankietowych

W badanej grupie 125 osób 77,6% stanowiły kobiety, a 22,4% mężczyźni. Pod względem reprezentacji poziomu wykształcenia 21,6% respondentów posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, 8,8% gimnazjalne i niższe, 24% wyższe, a 45,6% średnie i policealne. Przeważającą większość (78,4% ankietowanych) stanowią osoby dorosłe w wieku produkcyjnym, następnie młodzież (5,6%) oraz osoby starsze (powyżej 65 roku życia) – (16,8%).

Według ankiet mieszkańcy niestety bardzo rzadko biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez GOK.

Najpopularniejszym źródłem informacji o ofercie kulturalnej jest Facebook oraz strony internetowe GOK oraz Urzędu Gminy. Część mieszkańców preferuje również tradycyjne formy informacji jak plakaty oraz pocztę pantoflową.

Za główną przyczynę nieuczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych respondenci uznali brak czasu. Mieszkańcy zwrócili również uwagę na brak zainteresowania dostępną ofertą, brak informacji o tym co się dzieje w gminie, powtarzalność wydarzeń oraz niski poziom artystyczny. W niektórych sytuacjach problem stanowi odległość jaką muszą pokonać, aby wziąć udział w wydarzeniu kulturalnym.

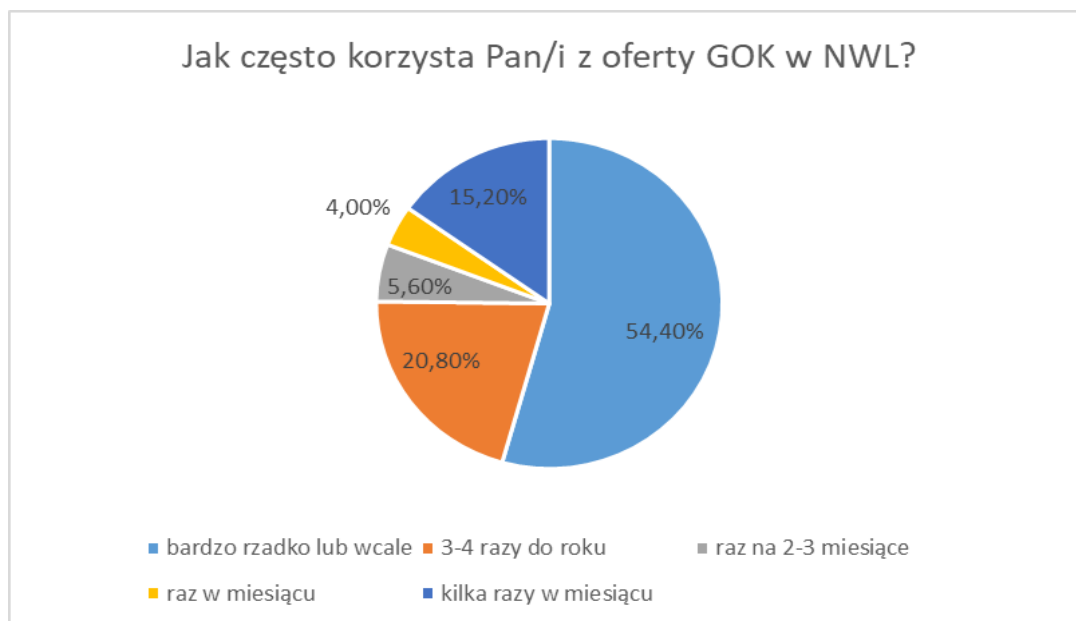
Głównymi motywami jakimi kierują się mieszkańcy uczestniczący w wydarzeniach kulturalnych są zainteresowania oraz chęć spędzenia czasu ze znajomymi i rodziną. Warto zaznaczyć, że dla dużej części respondentów ważne jest również jacy artyści biorą udział w wydarzeniach oraz jakość oferty kulturalnej.

Lokalizacja organizowanych wydarzeń powinna równo traktować wszystkie miejscowości oraz przyczyniać się do ich promocji, poprzez koncerty, zabawy dla dzieci i festyny. Realizowane zajęcia, warsztaty powinny odbywać się w pomieszczeniach adekwatnych do zajęć.

Oferta kulturalna powinna być atrakcyjna dla osób pracujących, które ze względu na godziny pracy nie mogą skorzystać z zajęć odbywających się w godzinach przedpołudniowych. Organizując wydarzenia powinno się również pamiętać o trudnościach mieszkańców z dojazdem do Nowej Wsi Lęborskiej z innych miejscowości.

Poniżej zamieszczone zostały wyniki przeprowadzonego badania ankietowego:

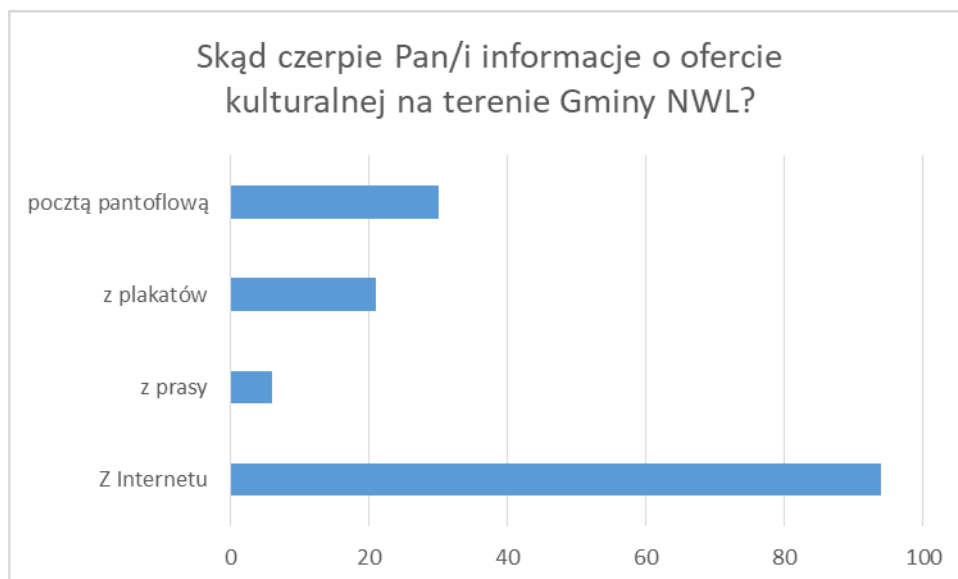
Jak często korzysta Pan/i z oferty GOK w NWL?	Ilość	Udział %
bardzo rzadko lub wcale	68	54,40%
3-4 razy do roku	26	20,80%
raz na 2-3 miesiące	7	5,60%
raz w miesiącu	5	4,00%
kilka razy w miesiącu	19	15,20%
Razem	125	100,00%

Czy oferta kulturalna GOK w NWL jest wystarczająca?	Ilość	Udział %
TAK	34	27,20%
NIE	87	69,60%
Brak odpowiedzi	4	3,20%
Razem	125	100,00%

Skąd czerpie Pan/i informacje o ofercie kulturalnej na terenie Gminy NWL?	Ilość
Z Internetu	94
z prasy	6
z plakatów	21
pocztą pantoflową	30

Utrudnienia w korzystaniu z wydarzeń kulturalnych

Ankietowani wskazali kilka przyczyn nieuczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych: brak czasu, brak informacji o tym, co się dzieje w gminie, powtarzalność wydarzeń oraz odległość od miejsca zamieszkania i utrudniony dojazd.

Co nowego można wprowadzić do oferty kulturalnej w gminie? Poniżej przedstawiamy potrzeby i oczekiwania mieszkańców dotyczące oferty kulturalnej w Gminie.

- propozycje kulturalne związane z literaturą,
- koncerty wykonawców GOK,
- teatr,
- zajęcia popołudniowe po pracy,
- warsztaty malarskie dla dorosłych,
- warsztaty dla rodzin,
- spotkania podróżnicze,
- wystawy,
- zajęcia plastyczne dla dorosłych,
- chór świecki i zespół instrumentalny,
- zajęcia z rękodzieła (plecenie koszyków, makrama, garncarstwo),
- warsztaty kulinarne,
- wyjazdy do teatrów, filharmonii, opery.

Podsumowanie

Ze względu na lokalizację, GOK skupia swoje działania w Nowej Wsi Lęborskiej. To tu mieszka największa liczba mieszkańców. Jednocześnie osoby, które mieszkają w pozostałych miejscowościach w przypadku braku samochodu, mają bardzo utrudnioną możliwość korzystania z działań GOK.

Należy też pamiętać, że Gmina Nowa Wieś Lęborska to gmina, która bardzo intensywnie powiększa liczbę swoich mieszkańców więc wyzwaniem staje się sprostanie oczekiwaniom przybyszom z Lęborka i okolic.

Rekomendacje

Na terenie całej gminy działają organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, a także istnieje 7 szkół podstawowych. Warto zaprosić je do współpracy - zaplanować wspólne przedsięwzięcia, o których finansowanie mogą ubiegać się zarówno NGO, jak i instytucje kultury, a które mogą się odbywać poza Nową Wsią Lęborską, dzięki czemu oferta kulturalna GOK będzie szerzej dostępna.

Warto podjąć działania, które z jednej strony pozwolą utrzymywać dobre relacje z mieszkańcami samej Nowej Wsi Lęborskiej, ale z drugiej warto nawiązywać bliższe relacje z działaczami lokalnymi z innych miejscowości, by z oferty GOK mogli korzystać mieszkańcy całej gminy. Program DK+ jest do tego bardzo dobrą okazją. Da on możliwość wyjścia z ofert GOK do pozostałych wsi.

Rekomendacje dla konkursu na inicjatywy lokalne:

- projekty inicjowane przez młodzież,
- projekty z ofertą wakacyjną,
- projekty realizowane w miejscowościach poza Nową Wsią Lęborską
- projekty skierowane do seniorów

Raport z diagnozy potrzeb kulturalnych i potencjału kulturotwórczego Gminy Nowa Wieś Lęborska powstał w ramach projektu "Otwarcie na kulturę!" finansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2023.

Źródło: (dane własne oraz GUS)

Nowa Wieś Lęborska, czerwiec 2023